

Разпознавам
спомагателния глагол
СЪМ
3. клас

Изготвил:

Ст. учител начален етап Марияна Петрова

Да си припомним!

- Коя част на речта назовава действие или състояние?
- С кои въпроси се откриват глаголите?
- Какво определяме на глаголите?

**Прочетете изреченията.
Каква част на речта са подчертаните думи?**

Аз уча в модерно училище.

Ти си мой добър приятел.

Той играе футбол, **тя** пее прекрасно, а **то** скача нетърпеливо.

Ние пишем вярно.

Вие се смеете в захлас.

Те рисуват на двора.

От кои стихотворения са тези куплети?
Кои местоимения може да поставиш пред
подчертаните думи?

Високи, сини планини,
реки и златни равнини,
небе по-нежно от коприна —
това **е** моята родина!

.....

Аз съм българче и расна
в дни велики, в славно време,
син **съм** на земя прекрасна,
син **съм** на юнашко племе.

Прочетете изреченията.
Подчертаните думи в тях са глаголи.
Какво разбираме от глаголите за учениците?

Ученикът учи.

Ученикът е старателен.

Ученикът е съсредоточен.

Глаголът **учи** показва действие, характерно за ученика. Глаголът **е** не означава действие на ученика. Той ни помага да разберем какъв е ученикът, когато учи.

Затова глаголът **е** се нарича **спомагателен**. Той е **форма** на **спомагателния глагол съм**.

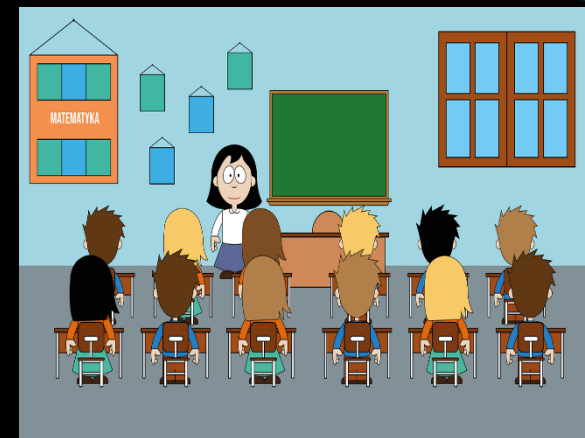
Аз обичам да
рисувам.
Аз съм художник.

Ти караш кола.
Ти си шофьор.

Тя лекува
болните хора.
Тя е лекар.

Ние учим в III ОУ
„Д-р П. Берон“.
Ние сме ученици.

Кои от глаголите показват

Думите съм, си, е, сме, сте,
са също са глаголи.
Това са форми на
спомагателния глагол **СЪМ**.

<u>Ед. ч.</u>	<u>Мн. ч</u>
аз съм	ние сме
ти си	вие сте
той	те са
тя	
то	

Задача:

Напишете изреченията, като изберете правилните пропуснати форми на спомагателния глагол съм.

сме

Аз спортист.

е

Татко треньор.

Дядо машинист.

си

Жената библиотекар.

са

Ние любознателни ученици.

Вие прекрасни актьори.

Те добри приятели.

съм

сте

Формите на глагола **съм** се произнасят сято с предходната дума, но се **пишат отделно**.

Момчето **е** на тренировка.

Ние **сме** на училище.

Мила и Мони **са** на разходка в парка.

Вие **сте** в другата зала.

Да проверим! 😊
На кой ред има само
форми на спомагателния глагол СЪМ?

А/ в, над, по, със;

Б/ са, във, пред, с;

В/ съм, си, сме, сте.

Препиши ги в
тетрадката

Да проверим! 😊
На кой ред всички изрази
с форми на спомагателния глагол **СЪМ** са верни?

А/ аз сте, ти съм, той е;

Б/ ние сме, то е, те са;

В/ аз съм, тя са, вие сте.

Препиши ги в
тетрадата

Задача:

В текста има допуснати грешки. Какви са те? Напиши го правилно.

Вечее зима. Навън емного студено. Ниесме в парка. Всички листа саокапали. Клоните на дърветата саголи. Вятъръте леден и се чува как свисти. Вrabчетата сагладни и си търсят храна. Децата сменетърпеливи да завали сняг.

Да обобщим! 😊

- Глаголите са думи, които показват действия или състояния.
- Отговарят на въпросите: Какво прави?, Какво правят?
 - Определят се по число.
- Има и други глаголи, които са форми на спомагателния глагол СЪМ - съм, си, е, сме, сте, са.